

Welke woorden uit de tekst ken je al?

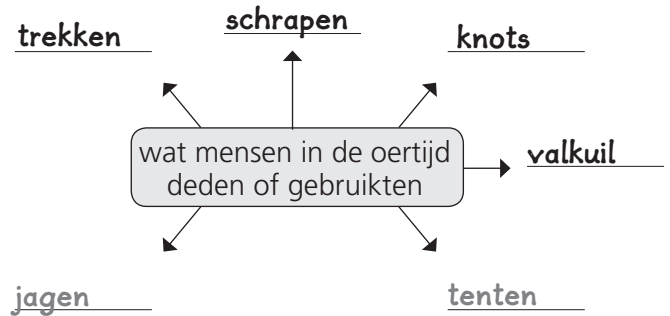
Vink aan.

- berekoud
- flits
- grottenbeer
- knol
- knots
- mammoet
- oertijd
- schrapen
- slagtanden
- trekken
- uitsterven
- valkuil
- vee
- verbouwen

Welke woorden ken je nog meer?

Vul aan.

Kies uit de woordenlijst vier woorden die iets vertellen hoe wat mensen in de oertijd deden of gebruikten. Bedenk daarna nog drie woorden.

De oertijd is de tijd toen mensen telkens moesten verhuizen om aan hun eten te komen. Uit die tijd hebben we geen geschreven teksten.

Welke zinnen horen wel bij de oertijd?

- Ik eet liever spinazie dan andijvie.
- Een geweer is veel handiger dan een speer!
- Ik vind dat boek erg saai.
- In de winter draag ik liever een huid van een schaap dan een huid van een geit.
- Oh jee, nu zijn de bessen op. We moeten alweer naar een andere plek gaan.

Trek de lijnen en verbind woord met omschrijving.

1 knol	•	Als je iets verbouwt, dan laat je het groeien. ^a
2 vee	•	Als een dier is uitgestorven, dan bestaat dat soort dier niet meer. ^b
3 slagtanden	•	heel erg koud ^c
4 berekoud	•	dieren op een boerderij ^d
5 schrapen	•	Een valkuil is een kuil dat van boven onzichtbaar is gemaakt ^e die werd gemaakt om dieren in te vangen.
6 uitsterven	•	met een scherp voorwerp iets schoonmaken ^f
7 knots	•	een enorme beer die in de oertijd leefde ^g
8 grottenbeer	•	Als je van de ene plaats naar de andere trekt, blijf je niet op dezelfde plaats wonen. ^h
9 flits	•	een knol is een dikke wortel van een plant ⁱ
10 mammoet	•	Een stuk hout om mee te slaan. Ze zijn smal van onderen en breder aan de bovenkant. ^j
11 oertijd	•	Een enorme, behaarde olifant die heel vroeger op aarde leefde. ^k
12 trekken	•	grote, uit de bek stekende tanden, bijvoorbeeld van een olifant ^l
13 valkuil	•	heel erg snel ^m
14 verbouwen	•	De tijd uit de geschiedenis toen mensen nog niet konden schrijven en lezen. ⁿ

1i; 2d; 3l; 4c; 5f; 6b; 7j; 8g; 9m; 10k; 11n; 12h; 13a; 14e

Welke woorden uit de tekst ken je al?

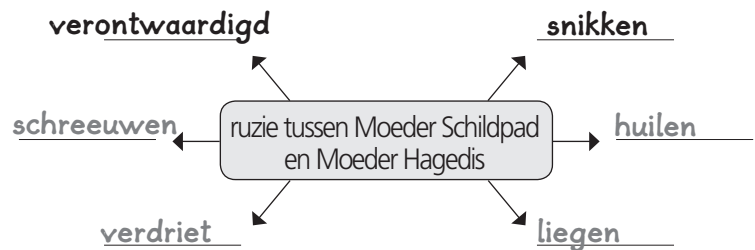
Vink aan.

- duur
- einde
- gewoonlijk
- hoe
- komen
- maatjes
- proef
- snikken
- tobbe
- verantwoordigd
- volhouden

Welke woorden ken je nog meer?

Vul aan.

Kies uit de woordenlijst twee woorden die te maken kunnen hebben met de ruzie tussen Moeder Schildpad en Moeder Hagedis. Bedenk daarna nog twee woorden.

Welke zinnen horen wel bij ruzie tussen Moeder Schildpad en Moeder Hagedis?

- Ik kan er niet tegen dat mijn dochter zoveel lelijker is dan jouw dochter.
- Ik wil nooit meer op haar oppassen.
- Kom, zullen we gezellig samen gaan winkelen?
- Ik ga aan de koningin vertellen hoe gemeen je doet en dat je alsmaar liegt..
- Wat is jouw dochter lief!

Trek de lijnen en verbind woord met omschrijving.

1 einde	•	→	erg boos om wat iemand heeft gezegd of gedaan ^a
2 hoe	•	→	hier: ze bleef het maar zeggen ^b
3 maatjes	•	→	hier: door de proef, probeert de koningin erachter te komen wie de waarheid spreekt ^c
4 proef	•	→	Als je in snikken uitbarst, begin je vreselijk te huilen ^d
5 duur	•	→	Ergens bij komen betekent je verzint maar wat. ^e
6 gewoonlijk	•	→	Als je ten einde raad bent, weet je niet meer wat je moet doen. ^f
7 tobbe	•	→	Als je iets zoals gewoonlijk doet, doe je het zoals je dat meestal doet. ^g
8 snikken	•	→	vrienden ^h
9 komen	•	→	een houten bak ⁱ
10 verantwoordigd	•	→	op de lange duur betekent tenslotte, uiteindelijk ^j
11 volhouden	•	→	Als je niet weet hoe je het hebt, dan ben je erg geschrokken. En je weet niet meer wat je moet doen. ^k
12 arriveren	•	→	na een reis aankomen ^l

1f; 2k; 3h; 4c; 5j; 6g; 7i; 8d; 9e; 10a; 11b; 12l

Welke woorden uit de tekst ken je al?

Vink aan.

- ballen
- beschut
- bieden
- horizon
- mysterie
- no way
- oever
- onmetelijk
- ontraadselen
- opleiden
- oprapen
- ras
- scharrelen
- testvlucht
- uitdagend

Welke woorden ken je nog meer?

Vul aan.

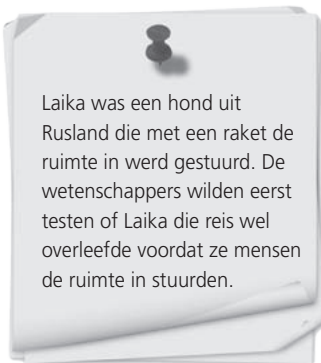
Laika was een zwerfhond. Kies uit de woordenlijst een woord dat met een zwerfhond te maken heeft. Bedenk daarna drie korte zinnen die met een zwerfhond te maken hebben.

scharrelen

↑

zwerfhond

- Ik heb het koud, maar ik kan niet naar binnen.
- Ik heb last van al die regen.
- Waar vind ik mijn eten vandaag?

Welke zinnen horen wel bij Laika tussen de sterren?

- Ik kan nu niet meer wandelen.
- Ik ben nu wereldberoemd geworden.
- Gelukkig ben ik niet alleen.
- Het water op de maan is nog lekkerder dan het water op de aarde.
- Wat gemeen van die mensen om mij de ruimte in te sturen. Want ze weten nog niet of ik het wel overleef.

Trek de lijnen en verbind woord met omschrijving.

beschut	•	→	de rand van een rivier, de plek waar het land begint
ontraadselen	•	→	beslist niet
no way	•	→	Als iets voor het oprapen ligt, dan is er heel veel van.
ballen	•	→	Als je iets ontraadselt, zorg je ervoor dat je er alles van weet.
testvlucht	•	→	Als je iemand uitdaagt, vraag je hem iets te doen waarvan je denkt dat hij het niet durft.
oever	•	→	Als je je vuist balt, maak je van je hand een vuist.
horizon	•	→	een vlucht die bedoeld is om erachter te komen of alles in orde is
opleiden	•	→	op straat zoeken naar eten en een beschutte plek
onmetelijk	•	→	raadsel
oprapen	•	→	heel erg groot
bieden	•	→	Dieren van hetzelfde ras zien er ongeveer hetzelfde uit.
ras	•	→	lijn in de verte waar de lucht en de aarde elkaar lijken te raken
scharrelen	•	→	Als je opgeleid wordt, dan leer je hoe je iets moet doen.
mysterie	•	→	Als je ons iets te bieden hebt, ben je voor ons interessant.
uitdagend	•	→	Een beschut plekje is een plekje waar weinig wind is.

6 Lees: *En ... in.* (r. 23 en 24)

Je merkt vooral hoe groot Spanje is als je het binnenland in gaat omdat ...

- A stranden nogal smal zijn.
- B alle vakantiegangers op het strand liggen.
- C je daar nauwelijks iemand of iets tegenkomt.
- D de meeste mensen in Spanje vakantiegangers zijn.

TIP! Het antwoord vind je door één zin verder te lezen.

☒	codekraker
☒	
t	
☒	

7 Lees: *Nou ... boom.* (r. 31 en 32).

Door welk(e) woord(en) kun je *nou ja* vervangen?

- A maar nooit
- B bovendien ¹
- C maar zo nu en dan wel
- D met andere woorden

☒	codekraker
☒	
d	
☒	

8 Lees: *Nou ... boom.* (r. 31 en 32)

Met een verdwaalde boom wordt bedoeld dat ...

- A je maar af en toe een boom ziet
- B de boom de weg is kwijtgeraakt.
- C Spanjaarden niet zo van bomen houden.
- D Spanjaarden niet zo goed zijn in het verzorgen van bomen.

a	codekraker
☒	
☒	
☒	

1 bovendien - ook nog